

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Viru Maakohus
Kohtunik	Fred Fisker
Määruse teatavaks tegemise aeg ja koht	24. oktoober 2008.a, kell 16.00 Narva kohtumaja kantselei
Tsiviilasja number	2-08-24593
Tsiviilasi	M K avaldus O P vanema õiguste äravõtmise nõudes
Menetlusosalised ja nende esindajad	Avaldaja: M K (isikukood XXX, elukoht XXX) Asjast puudutatud isik: O P (isikukood XXX, elukoht XXX) Asjast puudutatud isik: A P (isikukood XXX), esindaja M K Avalikku huvi kaitsma õigustatud isik S Linnavalitsus (registrikood XXX, asukoht XXX)
Kohtuistungi toimumise aeg	14. oktoober 2008.a

RESOLUTSIOON

1. Ära võtta OX P vanema õigused alaealise poja A P (isikukood XXX), kes on sündinud XXX.a (sünd on registreeritud T Perekonnaseisuametis XXX.a, sünniakti nr X), suhtes.
2. Saata kohtumäärus teadmiseks menetlusosalistele.
3. Saata jõustunud kohtumäärus T Perekonnaseisuametile.

Edasikaebe kord

Kohtumääruse peale võib esitada määruskaebuse Viru Ringkonnakohtule Viru Maakohtu kaudu 15 päeva jooksul kohtumääruse kättetoimetamisest.

I Asjaolud

A P on sündinud XXX.a. Sünd on T Perekonnaseisuametis XXX.a, sünniakti nr X. A P sünnitunnistusel on alljärgnevad kanded vanemate kohta: ema – M K (isikukood XXX), isa – O P (isikukood XXX). Lapse ema suri XXX.a, mille kohta on koostatud surmaakt nr X T Perekonnaseisuameti poolt.

Tallinna Linnakohtu 30.04.2007.a kohtuotsusega on seatud alaealise A P üle eestkoste ja tema eestkostjaks on määratud vanaema M K.

II Avalduse sisu

M K esitas 17.06.2008.a esitas Viru Maakohtule avalduse O P vanema õiguste äravõtmise nõudes.

Avalduse põhjenduste kohaselt lapse isa O P ei osale lapse kasvatamisel. Laps nägi isa viimati 2006 aasta juulis ja mingit kontakti lapsega isal ei ole. Avaldaja leiab, et lapse suhtlemine isaga, kellel on tuvastatud narkosõltuvus, võib olla lapsele ohtlik. Laps on materiaalselt kindlustatud ja hoolitsetud, seega vanema õiguste äravõtmine O P oleks lapsele vaid kasuks.

III Avalikku huvi kaitsma õigustatud isiku arvamus

30.09.2008.a kohtule esitatud S Linnavalitsuse Sotsiaalhoolekande osakonna arvamus kohaselt M K avaldus vanema õiguste äravõtmiseks on põhjendatud ning O P vanema õiguste äravõtmine on lapse huvides. Arvamus on põhjendatud sellega, et O P ei ole lapse kasvatamisel kunagi erilist aktiivsust üles näidanud ega lapse kasvatamisega tegelenud. O P narkosõltuvus on kinnitatud ja tuvastatud, samuti ta kandis korduvalt karistust kinnipidamiskohas. Eestkostetasutus tegi selgeks, et ta ei oma pidevat elu- ja töökohta. O P ei maksa raha poja ülalpidamiseks.

Lasteaia H juhataja A V vastas S Linnavalitsuse Sotsiaalhoolekande osakonna päringule, et A P on vanaema poolt hooldatud. M K on väga hoolitsev vanaema, kes tunneb alati huvi A arengu ja tervise seisundi vastu. Lapse areng vastab tema vanusele. Laps tuleb hommikuti lasteaeda hea tuju ja tema käitumine on aluseks headele suhetele omavanuste lastega ja täiskasvanutega.

IV Kohtuistung

Kohtuistungil jäi avaldaja oma nõuete juurde. Tema sõnadel lapse suhtlemine isaga on ohtlik, kuna narkosõltuvuse tagajärjel on isa käitumine ebaadekvaatne. Avaldaja teatas, et isa külastas last viimasel korral siis, kui laps sai 2-aastaseks. Peale seda ei ole ta lapse suhtes huvi tundnud, raha ka ei ole andnud.

S Linnavalitsuse esindaja M F teatas, et toetab avaldust. Eestkoste asutus on kindel, et O P ei tunne huvi lapse vastu. Isa narkosõltuvus mõjub lapsele halvasti. Eestkoste asutus on veendunud, et M K saab lapse kasvatamisega hästi hakkama.

V Kohtu põhjendused

Kohus tutvunud toimiku materjalidega ja kuulunud ära avaldaja ja avalikku huvi kaitsma õigustatud isiku esindaja, leiab, et avaldus kuulub rahuldamisele.

Kohus tuvastas, et A P elab koos oma vanaemaga, kes hoolitseb lapse eest. Lapse ema on surnud. Lapse isa, O P, lapse käekäigu vastu huvi ei tunne.

Vanemlikust hoolitsusest ilmajäämise tõttu on lapse üle seatud 2007.a aprillis eestkoste ja lapse eestkostja on vanaema M K.

Perekonnaseaduse (PkS) § 54 lg 1 p 1 ja p 5 kohaselt võib kohus vanema õigused ära võtta ühe vanema, eestkostja või eestkostetasutuse nõudel, kui vanem alkohoolsete jookide, narkootiliste või muude uimastava toimega ainete kuritarvitamise tõttu või muul põhjusel, mida kohus ei loe mõjuvaks, ei täida oma kohustusi lapse kasvatamisel ja tema eest hoolitsemisel või ei ole kasvatusasutuses viibiva lapse kasvatamises mõjuvate põhjusteta osalenud aasta jooksul.

Lastekaitseaduse (LkS) § 3 kohaselt tuleb alati ja igal pool esikohale seada lapse huvid. PkS § 50 lg 1 kohaselt on vanemal õigus ja kohustus last kasvatada ja tema eest hoolitseda. Igal lapsel on õigus elule, tervisele, arengule ja heaolule (LkS § 8). Lapse elu on korraldanud eestkostetasutus, sest kostja ei ole oma kohustustega, mis tulenevad perekonnaseadusest (PkS § 50 lg 1 ja 2), toime tulnud.

Kostja ei täida lapse ülalpidamiskohustust. Laps vajab arenguks stabiilsust ja on lapse huvides, et ta kasvaks ja areneks stabiilses ja turvalises keskkonnas. Vanema kõrvalehoidumine oma kohustuste täitmisest lapse kasvatamisel väljendub lapse vanema hoolitsusest ja toest ilma jätmises. O P on suhtunud ükskõikselt ja hoolimatult oma lapsesse. Nimetatud asjaolud on tõendatud menetlusosaliste selgitustega, eestkoste määramise kohtuotsusega, samuti muude asja kirjalike materjalidega. Karistusregistri kohaselt O P oli mitmel korral karistatud kriminaalkorras. Nimetatu kinnitab, et O P ei käitu seaduskuulekalt.

Avaldaja ja avalikku huvi kaitsma õigustatud isiku esindaja selgitustest nähtub, et lapse isa ei ole lapse kasvatamisega pikka aja jooksul tegelenud ega tema käekäigu vastu huvi tundnud.

Kohus leiab, et O P vanema õiguste äravõtmine on põhjendatud, kuna viimane on jätnud mõjuva põhjuseta täitmata oma kohustused lapse eest hoolitsemisel ja tema kasvatamisel. Kohtuistungil ei leidnud tuvastamist mõjuvate põhjuste, millest tingituna puudutatud isik ei suuda nõuetekohaselt täita oma kohustusi lapse kasvatamisel, olemasolu.

Vastavalt PkS § 55 lg 1 kaotab isik, kellelt on ära võetud vanema õigused, lapse suhtes kõik õigused.

Kooskõlas PkS § 54 lg 5 saadab kohus 10 päeva jooksul kohtulahendi jõustumisest vanema õiguste äravõtmise kohtumääruse ära kirja Perekonnaseisuasutusele, kus lapse sünniakt asub.

Kohus teatab puudutatud isikule O P, et kohus võib PkS § 56 alusel vanema õigused lapse suhtes taastada, kui vanem on oma eluviisi parandanud ning soovib ja suudab vanema õigusi nõuetekohaselt täita.

Fred Fisker
Kohtunik